

CƠ HỘI ĐẦU TƯ VÀ CHÍNH SÁCH THU HÚT VỐN ĐẦU TƯ NƯỚC NGOÀI

ĐỖ NGỌC TRINH

Thứ trưởng Bộ kế hoạch và đầu tư

I. TÌNH HÌNH ĐẦU TƯ NƯỚC NGOÀI TẠI VN TRONG THỜI GIAN QUA

Đầu tư trực tiếp của nước ngoài là một phận quan trọng trong đường lối đổi mới của nhà nước VN. VN sẵn sàng làm bạn với tất cả các nước, đặc biệt là các nước ASEAN trên nguyên tắc tôn trọng độc lập bình đẳng và các bên cùng có lợi.

Trong 8 năm qua, VN đã thu hút được 22 tỉ USD vốn đầu tư với hơn 1700 dự án. Hầu hết 53 tỉnh, thành của cả nước đều có các dự án đầu tư nước ngoài, nhưng 75% tổng số vốn đầu tư tập trung ở ba vùng kinh tế trọng điểm.

1. Hà Nội - Hải Phòng - Quảng Ninh ở phía Bắc.

2. Huế - Quảng Nam Đà Nẵng - Dung Quất Quảng Ngãi thuộc miền trung.

3. TP.HCM - Đồng Nai - Sông Bé và Bà Rịa Vũng Tàu ở phía Nam.

Cả nước đã thành lập 16 khu công nghiệp và khu chế xuất. Trong đó riêng vùng kinh tế trọng điểm phía nam có 11 khu công nghiệp và khu chế xuất.

Tốc độ tăng vốn đầu tư trong 8 năm qua, mỗi năm bình quân tăng 60%. Vốn đầu tư bình quân của một dự án trước đây là 6 triệu USD nay lên đến 16,38 triệu USD.

Đầu tư trực tiếp của các nước ASEAN vào VN chiếm một tỉ lệ đáng kể trong tổng vốn đầu tư nước ngoài tại VN. Cho đến nay số dự án các nước ASEAN đầu tư vào VN đang còn có hiệu lực là 263 dự án với số vốn đầu tư là hơn 4,2 triệu USD, chiếm gần 20% tổng vốn đầu tư của 58 nước và vùng lãnh thổ. Trong đó đứng đầu là Singapore với số vốn đầu tư đang còn có hiệu lực là hơn 2,3 tỉ và 131 dự án. Sau Singapore, Malaysia là nước có vốn đầu tư nhiều thứ hai với vốn đầu tư đang còn có hiệu lực là hơn 900 triệu USD với 47 dự án. Thái Lan là nước đứng thứ ba, Indonesia và Philippines là hai nước còn đầu tư vào VN còn ít.

Riêng các nước ASEAN, đã có 4 khu công nghiệp và khu chế xuất ở VN.

+ Malaysia có 2 khu chế xuất và khu công nghiệp là khu chế xuất An Đông ở Đà Nẵng và khu chế xuất Nội Bài ở Hà Nội.

+ Singapore có khu công nghiệp VN - Singapore ở Sông Bé.

+ Thái Lan có khu công nghiệp Amata ở Đồng Nai

Đầu tư của các nước ASEAN vào VN gồm các lĩnh vực khai thác dầu khí, ngân hàng, hạ tầng cơ sở, cung cấp nước, hạ tầng khu công nghiệp khu chế xuất, sản xuất ô tô, xe máy, vật liệu xây dựng, sản xuất chế biến lương thực thực phẩm, các ngành dệt may xuất khẩu, ngành điện tử tin học

và khách sạn, nhà ở, văn phòng cho thuê.

II. VỀ CHÍNH SÁCH KHUYẾN KHÍCH ĐẦU TƯ CỦA NHÀ NƯỚC VN

Luật đầu tư nước ngoài tại VN đã qua hai lần sửa đổi nhằm làm cho môi trường đầu tư ngày càng tốt hơn.

Các nhà đầu tư nước ngoài có thể chọn một trong các hình thức đầu tư sau đây:

1. Liên doanh.
2. Xí nghiệp 100% vốn nước ngoài.

3. Hợp đồng hợp tác kinh doanh.

Khi đầu tư vào VN, các nhà đầu tư được hưởng các chính sách ưu đãi như sau:

+ Vật tư thiết bị để xây dựng nhà máy và nguyên liệu sản xuất hàng xuất khẩu được miễn thuế nhập và xuất khẩu.

+ Thuế lợi tức tối đa 25%, trường hợp dự án ưu tiên được giảm còn 10%.

+ Ngoài ra còn được miễn thuế lợi tức 4 năm liên, cộng theo 4 năm tiếp theo được miễn thuế 50%.

+ Thời hạn thuê đất tối đa 50 năm, giá thuê đất tối đa là 13,6 USD/m²/năm (đối với đất đô thị lớn như TP.HCM, Hà Nội). Tại các khu chế xuất và khu công nghiệp là 1,8 - 2,2 USD/m²/năm. Giá thuê đất cho các dự án trồng rừng tối thiểu là 30 USD/ha/năm.

+ Mức lương tối thiểu đối với người lao động được quy định như sau:

1. Tại TP.Hà Nội và TP.HCM mức lương tối thiểu không thấp hơn 45 USD/tháng.

2. Tại địa bàn thành phố loại II (Hải Phòng, Vinh, Huế, Đà Nẵng, Biên Hòa, Cần Thơ) và thành phố Hạ Long, Nha Trang, Vũng Tàu thì mức lương tối thiểu không thấp hơn 40 USD/tháng.

3. Trên địa bàn các tỉnh còn lại hoặc các doanh nghiệp sử dụng nhiều lao động giản đơn thì mức lương tối thiểu không thấp hơn 35 USD/tháng.

4. Trên các địa bàn khó khăn, hạ tầng cơ sở kém, sử dụng nhiều lao động thì mức lương tối thiểu là 30 USD/tháng.

+ Thủ tục đầu tư đã được cải tiến ngày càng đơn giản. Bộ kế hoạch và đầu tư là cơ quan đứng ra giải quyết mọi thủ tục cho nhà đầu tư từ việc xem xét, cấp giấy phép đầu tư đến việc triển khai thực hiện dự án.

+ Thời gian xem xét dự án:

- Dự án nhóm A (có vốn đầu tư trên 40 triệu USD) là 2 tháng.

- Dự án nhóm B (là các dự án không thuộc nhóm A) là 45 ngày.

Riêng dự án đầu tư vào khu chế xuất và khu công nghiệp từ 10 - 15 ngày.

Nhằm mục tiêu phát triển kinh tế xã hội trong giai đoạn mới, đẩy mạnh công nghiệp hóa và hiện đại

hóa đất nước, Quốc hội nước CHXHCNVN sẽ sửa đổi Luật đầu tư vào kỳ họp tháng 10 tới đây nhằm thể hiện tinh thần hội nhập vào nền kinh tế khu vực và thế giới phù hợp với điều kiện cụ thể của VN.

Bộ kế hoạch và đầu tư đang trình chính phủ để chuẩn bị cho việc Quốc hội sẽ thảo luận và quyết định những vấn đề để sửa đổi luật đầu tư nước ngoài theo các nội dung mới sau đây:

+ Cho phép bên nước ngoài góp vốn bằng tiền VN có nguồn gốc từ đầu tư trực tiếp tại VN.

+ Các xí nghiệp liên doanh được hợp tác với các tổ chức kinh tế VN để thành lập liên doanh mới.

+ Giới hạn những vấn đề phải áp dụng nguyên tắc nhất trí trong hội đồng quản trị chỉ gồm việc sửa đổi bổ sung điều lệ doanh nghiệp; bổ nhiệm, miễn nhiệm tổng giám đốc, phó tổng giám đốc thứ nhất, kế toán trưởng; quyết toán nghiệp vụ công trình; quyết toán thu chi hằng năm và vay vốn đầu tư. Các vấn đề khác sẽ áp dụng theo nguyên tắc đa số 2/3.

+ Việc chuyển nhượng vốn: dự kiến bên chuyển nhượng sẽ nộp mức thuế bằng 25% phần chênh lệch phát sinh. Trường hợp nhà đầu tư nước ngoài chuyển nhượng vốn cho bên VN sẽ qui định không đánh thuế chuyển nhượng.

+ Nhằm khuyến khích đầu tư nước ngoài vào một số mục tiêu quan trọng như trồng rừng, giống cây và con, tạo vùng nguyên liệu chế biến nông lâm sản, hải sản, các vùng như vùng sâu, vùng xa dự kiến sẽ có qui định ưu đãi đặc biệt như sau:

- Không thu tiền thuê đất hoặc chỉ thu tượng trưng.

- Miễn thuế lợi tức tối đa 8 năm.

- Trong một số trường hợp có thể miễn giảm doanh thu ở mức cao nhất.

+ Việc nhập khẩu vật tư và ô tô giống như các doanh nghiệp trong nước.

+ Việc hoàn thuế lợi tức cho lợi nhuận tái đầu tư chỉ áp dụng mức độ quan trọng về mục tiêu các dự án và tùy thuộc địa bàn.

+ Sẽ luật hóa các qui định về thời hạn cấp giấy phép đầu tư và các loại giấy phép khác theo tinh thần rút ngắn thời gian và đơn giản hóa các thủ tục đồng thời bổ sung việc nhà đầu tư nước ngoài có quyền khiếu nại đối với việc giải quyết chậm, các thủ tục gây phiền hà của các cơ quan, tổ chức và công chức nhà nước.

III. VỀ PHƯƠNG HƯỚNG ĐẦU TƯ VÀ NHỮNG DỰ ÁN KÊU GỌI ĐẦU TƯ

Phương hướng thu hút FDI trong 5 năm tới 1996 - 2000 dự tính thực hiện số vốn 13 - 14 tỉ USD tương đương với 45 - 50 tỉ USD vốn đăng ký, tập trung vào các lĩnh vực công nghiệp hóa, hiện đại hóa, các công

ng nghiệp then chốt như dầu khí, điện, xi măng, sắt thép, khai thác mỏ, các ngành công nghiệp chế biến...

Cụ thể như sau:

+ Dầu khí gồm khai thác dầu khí với mục tiêu 20 triệu tấn dầu thô vào năm 2000 xây dựng một nhà máy lọc dầu trước năm 2000 và sau năm 2000 sẽ xây dựng thêm một nhà máy lọc dầu nữa; dẫn khí vào bờ để phát điện, sản xuất hóa chất, khí hóa lỏng, phân đạm.

+ Xây dựng các khu công nghiệp tập trung tại các vùng kinh tế trọng điểm và một số địa phương khác.

+ Xây dựng 5 - 6 nhà máy xi măng với sản lượng 9 - 10 triệu tấn/năm, nhà máy thép đạt sản lượng 2 triệu tấn vào năm 2000.

+ Giao thông vận tải: cải tạo, xây dựng và hiện đại hóa các tuyến đường huyết mạch giao thông của đất nước, bao gồm đường sắt, đường bộ, bến cảng, sân bay.

+ Khách sạn, du lịch, dịch vụ, các trung tâm du lịch để có khả năng thu hút 4 triệu khách vào năm 2000.

Đầu tư nước ngoài của các nước ASEAN tại VN chiếm một vị trí quan trọng ở VN, cùng với quan hệ thương mại đầu tư nước ngoài góp phần tăng cường và phát triển hợp tác kinh tế trong khu vực.

VN tiếp thu được nhiều bài học và kinh nghiệm trong lĩnh vực đầu tư từ các nước ASEAN. Ngược lại các nước ASEAN tìm thấy ở VN một địa bàn đầu tư lý tưởng vì gần gũi về địa lý, phong tục tập quán, có nhiều thế mạnh có thể bổ sung cho nhau như về lao động, tài nguyên, thị trường lớn.

VN sẽ không ngừng cải thiện môi trường đầu tư của mình nhằm nâng cao sức hấp dẫn đầu tư nước ngoài và sẽ cùng các nước ASEAN tiến tới thành lập "Khu vực đầu tư ASEAN" chúng tôi tin rằng VN với tư cách là thành viên chính thức của ASEAN, VN cũng là vùng đất hứa của các nước ASEAN.

Bài phát biểu tại Hội nghị "Kinh doanh với VN, thành viên mới của ASEAN: Cơ hội và thách thức" tổ chức tại TP.HCM ngày 21.8.1996.

